

PROGRAMMA NU NIET ZWANGER

Een persoonlijk gesprek met kwetsbare ouders over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie

Mandy was dakloos, verslaafd en had psychische problemen. Zwanger van haar tweede kind, waren hulpverleners druk met het regelen van de benodigde zorg en ondersteuning. Mandy's eerste kind was al ondergebracht bij een pleeggezin en dat zou ook met dit kind gebeuren.

Verpleegkundig specialist Connie Rijlaarsdam kwam vaker in contact met kwetsbare ouders zoals Mandy. Door een combinatie van complexe problemen raakten ze ongepland en ongewenst zwanger. En waren niet in staat een veilige omgeving te bieden aan hun kind. Mandy was in beeld bij diverse organisaties. Toch besprak niemand met haar of een baby – in deze fase van haar leven - wel verstandig was. Connie kaartte dit probleem aan en zo ontstond het idee om 'kinderwens, seksualiteit en anticonceptie' voor deze mensen bespreekbaar te maken. Samen met de gemeente Tilburg ontwikkelde ze hiervoor het programma Nu Niet Zwanger.

Voor wie is het programma bedoeld?

Het programma zet in op intensieve begeleiding van (potentiele) ouders met een verhoogde kwetsbaarheid door veelal een combinatie van psychiatrische problemen, een verstandelijke beperking, verslaving, dakloosheid, schulden, problemen met loverboy's of illegaliteit. Belangrijkste doel: ongeplande en ongewenste zwangerschap voorkomen.

Hoe werkt het?

- Hulpverleners vanuit verschillende organisaties werken nauw samen en vormen een stevig netwerk. De doelgroep is vaak al bij hen in beeld.
- Een hulpverlener legt proactief en persoonlijk contact met de kwetsbare ouders. Bespreekt kinderwens, seksualiteit en de (on)mogelijkheden om nu zwanger te worden.
- De hulpverlener houdt rekening met de omstandigheden die ouders kwetsbaar maken; neemt de tijd die nodig is, luistert naar hun verhalen en speelt in op hun behoeften.
- Bij een kinderwens bespreekt de hulpverlener met de ouders vragen zoals: "Hoe zien jullie dat in deze situatie voor je? Is het niet beter te wachten totdat je leven weer op orde is?".
- De insteek is dat deze ouders vrijwillig kiezen voor passende anticonceptie. Indien nodig biedt de hulpverlener financiële en praktische ondersteuning.
- De begeleiding stopt pas als de anticonceptie ook daadwerkelijk gerealiseerd is.
- De hulpverlener zorgt ervoor dat de ouders binnen het programma worden geregistreerd. Ze blijven zo in beeld.

Wat levert het op?

- Goede voorlichting en kennis over anticonceptie, zowel bij de doelgroep als bij de hulpverlening.
- Bewustwording onder hulpverleners dat het structureel bespreekbaar maken van 'kinderwens, seksualiteit en anticonceptie', een normaal onderdeel is van de zorg voor kwetsbare ouders.
- Door de persoonlijke benadering ervaart de doelgroep dat er aandacht is voor hun problemen en dat ze gehoord en begeleid worden totdat anticonceptie gerealiseerd is.
- De intensieve samenwerking tussen hulpverleners zorgt voor een sluitend 'vangnet' rondom het voorkomen van ongeplande en ongewenste zwangerschap.
- Het programma is succesvol: ruim 80% van de deelnemers gaat vrijwillig over op anticonceptie.
- De kwaliteit van leven van de betrokken ouders en hun familie verbetert; het voorkomt veel persoonlijk leed.
- Minder hoge kosten van uithuisplaatsingen van kinderen en begeleidingstrajecten van kwetsbare (potentiele) ouders.

Meer informatie?

Wilt u meer weten? Of bespreekt u graag de mogelijkheden van dit programma voor uw gemeente of organisatie? Neem dan contact op met ons secretariaat via m.auwens@ggdhvb.nl.

Wie is Connie Rijlaarsdam?

Connie Rijlaarsdam is van origine verpleegkundige. "En dat ben ik nog steeds, in hart en nieren. Ik kies voor de menselijkheid, zeker bij de kwetsbaren van onze samenleving." Connie ontwikkelde als verpleegkundig specialist Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) bij de GGD Hart voor Brabant het programma Nu Niet Zwanger. Hiervoor ontving ze de titel Meest invloedrijke persoon in de openbare gezondheidszorg 2016 en de Petra Meerburgprijs 2016.

Chantal deed mee aan het programma

Na gesprekken met Connie ging Chantal een spiraaltje gebruiken: "Eindelijk iemand die me begreep en naar me luisterde. Dat had ik echt even nodig. Ik heb nog zoveel op te lossen; schulden en zo. Een kind is nu echt geen optie."